

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення
Концепції застосування штучного інтелекту в паливно-енергетичному
комплексі»
(далі – проєкт розпорядження)

I.Визначення проблеми

Планом роботи Міністерства енергетики України на 2025 рік, затвердженим наказом Міністерства енергетики України від 04 березня 2025 року № 99 (далі – План роботи Міністерства енергетики України), передбачено виконання заходів стосовно впровадження цифрового розвитку та кібербезпеки в енергетичній галузі.

Підставою для розроблення проєкту розпорядження є необхідність виконання завдання, передбаченого підпунктом 23.5 пункту 23 Плану роботи Міністерства енергетики України.

Поточний стан застосування штучного інтелекту (далі – ШІ) в паливно-енергетичному комплексі України (далі – ПЕК) характеризується початковим етапом впровадження таких технологій з нерівномірним розподілом між різними секторами ПЕК.

Переважає більшість існуючих ініціатив перебуває на стадії розроблення концепцій, техніко-економічних обґрунтувань або пілотних проєктів. Спостерігається фрагментарність впровадження ШІ – існують окремі елементи систем, які використовують ШІ, але без повноцінної інтеграції систем ШІ в комплексні рішення.

Значна частина технологічного обладнання в ПЕК є застарілою та не оснащена необхідними датчиками та сенсорами для збору якісних даних, що суттєво обмежує масштабне впровадження проєктів на основі ШІ.

Водночас суб'єкти господарювання ПЕК демонструють глибоке розуміння потенціалу ШІ та його можливостей для трансформації ПЕК. Початкові кроки щодо розробки нормативно-правової бази для регулювання використання ШІ в ПЕК вже зроблені, проте потребують подальшого вдосконалення та систематизації.

Метою Концепції застосування штучного інтелекту в паливно-енергетичному комплексі (далі – Концепція), яку пропонується схвалити проєктом розпорядження, є створення необхідних організаційних, нормативно-правових та технологічних умов для підвищення ефективності, безпеки, надійності та стійкості ПЕК шляхом системного впровадження ШІ в процеси генерації, транспортування, розподілу та споживання енергоресурсів.

Таким чином, схвалення Концепції забезпечить наявність стратегічного документу, який буде основою для подальшого розвитку ШІ в ПЕК за допомогою конкретних заходів, які будуть затверджені окремим нормативно-правовим актом.

Під час визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, встановлені основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	

Суб'єкти господарювання	+	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва		–

Ця проблема не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів, оскільки впровадження технологій ІІІ в ПЕК потребує створення програмного документа щодо застосування ІІІ в ПЕК.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки наразі відсутня комплексна нормативно-правова база щодо застосування ІІІ, зокрема, і в ПЕК.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є:

підвищення ефективності та надійності функціонування ПЕК (оптимізація виробничих, технологічних та логістичних процесів шляхом впровадження технологій штучного інтелекту та зменшення технологічних втрат і підвищення стабільності енергопостачання);

зміцнення енергетичної безпеки та стійкості енергосистеми України (впровадження інтелектуальних систем моніторингу та прогнозування для запобігання аварійним ситуаціям і кіберзагрозам, забезпечення контролю за стратегічними системами та розвиток вітчизняних технологій);

сприяння цифровій трансформації та технологічній модернізації ПЕК (розвиток інтегрованих цифрових платформ і центрів компетенцій для впровадження та супроводу рішень на основі штучного інтелекту, забезпечення сумісності та інтеграції систем штучного інтелекту з наявною інфраструктурою);

підвищення енергоефективності та розвиток відновлюваних джерел енергії (використання інтелектуальних алгоритмів для балансування енергосистеми та оптимізації роботи джерел генерації, підтримка переходу до екологічно сталих рішень у ПЕК);

формування сучасного нормативно-правового та організаційного середовища (Розроблення комплексної нормативної бази для безпечного, етичного та ефективного використання технологій штучного інтелекту, запровадження прозорих механізмів оцінки ефективності та сертифікації рішень).

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття проекту розпорядження	Прийняття проекту розпорядження забезпечить визначення концептуального бачення розвитку та модернізації ПЕК з точки зору держави із застосуванням технологій ІІІ та виконання цілей державного регулювання.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутність програмного документа щодо розвитку ПЕК України за допомогою технологій ІІІ в умовах постійного та стрімкого розвитку таких технологій призведе до продовження хаотичного та фрагментарного впровадження таких

	технологій в роботу ПЕК та не виправить відсутність державного бачення розвитку ПЕК за допомогою технологій ІІІ.
--	--

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проєкту розпорядження	1. Виконання підпункту 23.5 пункту 23 Плану роботи Міністерства енергетики України на 2025 рік, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 4 березня 2025 року № 99. 2. Наявність стратегічного документу щодо розвитку ПЕК із використанням технологій ІІІ. 3. Наявність підстави для розроблення і прийняття подальших нормативно-правових актів як Кабінету Міністрів України, так і Міністерства енергетики України щодо впровадження конкретних заходів щодо застосування ІІІ в ПЕК.	Відсутні.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Альтернатива є неприйнятною, оскільки призведе до відсутності нормативно-правової бази щодо застосування ІІІ, зокрема, і в ПЕК, хаотичного розвитку та впровадження технологій ІІІ в ПЕК, та призведе до того, що не будуть забезпечені цілі державного регулювання.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проєкту розпорядження	Матиме позитивний вплив на громадян України. 1. Громадяни матимуть підтвердження того, що держава розуміє необхідність	Відсутні.

	модернізації ПЕК за допомогою технологій ІІІ. 2. Громадяни бачитимуть стратегічне бачення держави у цій галузі. 3. Для розробників проєктів, які використовують ІІІ, та виробників обладнання прийняття проєкту розпорядження стане майданчиком для подальших проєктів в рамках виконання заходів з реалізації Концепції.	
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Альтернатива є неприйнятною, оскільки призведе до відсутності нормативно-правової бази щодо застосування ІІІ, зокрема, і в ПЕК. Таким чином, громадяни не матимуть інформації про бачення держави у цій галузі. Крім цього, зростатиме недовіра громадян до нових технологій, постане питання щодо неефективності наявних систем комунікації та обробки запитів в умовах стрімкого розвитку технологій ІІІ.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проєкту розпорядження	Для суб'єктів господарювання ПЕК прийняття проєкту розпорядження забезпечить чітке розуміння пріоритетності питання застосування новітніх технологій для ПЕК. Також прийняття розпорядження сприятиме розумінню стратегічного бачення держави у напрямку застосування ІІІ в ПЕК. Зазначене допоможе суб'єктам господарювання мати уніфіковане бачення розвитку цієї галузі.	Потрібне мінімальне фінансування на ознайомлення із розпорядженням та Концепцією.

Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Відсутні.
---	-----------	-----------

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	97	1203	0	0	1300
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	7,46%	92,54%	0	0	100%

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Прийняття проєкту розпорядження	Витрати лише на ознайомлення із розпорядженням та Концепцією.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Прийняття проєкту розпорядження	4	Максимальний бал, який показує, що прийняття проєкту розпорядження забезпечить повною мірою досягнення поставлених цілей.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
--------------------------	-------------------	--------------------	--

Альтернатива 1. Прийняття проєкту розпорядження	1. Схвалення Концепції. 2. Наявність стратегічного документу щодо розвитку ПЕК із використанням технологій ШІ. 3. Наявність підстави для розроблення і прийняття подальших нормативно-правових актів як Кабінету Міністрів України, так і Міністерства енергетики України щодо впровадження конкретних заходів щодо застосування ШІ в ПЕК. 4. Громадяни матимуть підтвердження того, що держава розуміє необхідність модернізації ПЕК за допомогою технологій ШІ. 5. Громадяни бачитимуть стратегічне бачення держави у цій галузі. 6. Позитивний вплив також матиме той факт, що питання взаємодії громадян із ПЕК буде є одним із пріоритетних для держави.	Витрати матимуть місце лише для ознайомлення із розпорядженням та Концепцією.	Альтернатива забезпечує досягнення цілей регулювання та досягнення максимальної кількості вигод.
---	--	--	---

	7. Для розробників проєктів, які використовують ІІІ, та виробників обладнання прийняття Концепції стане майданчиком для подальших проєктів в рамках виконання заходів з її реалізації 8. Для суб'єктів господарювання ПЕК прийняття проєкту розпорядження забезпечить чітке розуміння пріоритетності питання застосування новітніх технологій для ПЕК; розуміння стратегічного бачення держави у напрямку застосування ІІІ в ПЕК. 9. Формування уніфікованого бачення розвитку галузі з точки зору суб'єктів господарювання ПЕК.		
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети та цілей державного регулювання.	Відсутні.	У разі обрання цієї альтернативи проблема залишиться не вирішеною.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови	Прийняття проекту розпорядження повною мірою забезпечить та виконання цілей державного регулювання.	Не передбачаються.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети та цілей державного регулювання.	Не передбачаються.

V.Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Першочерговим механізмом, що забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття проекту розпорядження, реалізація якого призведе до такого.

Буде схвалено Концепцію та доручено Міністерству енергетики України разом із заінтересованими центральними органами виконавчої влади у шестимісячний строк з дня скасування або припинення воєнного стану в Україні розробити та в установленому порядку подати Кабінетові Міністрів України план заходів щодо її реалізації.

Організаційні заходи, які необхідно здійснити Міністерству енергетики України для впровадження Концепції:

- направлення інформаційних листів щодо набрання чинності регуляторним актом до державних підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства енергетики України, а також до господарських товариств щодо яких Міністерство енергетики України здійснює функції з управління корпоративними правами держави;
- розміщення на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України www.mev.gov.ua інформації стосовно Концепції;
- розроблення плану заходів щодо реалізації Концепції;
- моніторинг стану виконання Концепції.

VI.Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта не обмежується у часі, що надасть можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII.Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:
розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не передбачається;

розмір коштів і час, що витратяться органами виконавчої влади, пов'язаними з виконанням вимог акта – не змінюється (в межах робочого часу працівників та коштів, передбачених на фінансування заробітної плати для них);

рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта – високий. Проект акта розміщено на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України www.mev.gov.ua, а після прийняття акта він буде розміщений на офіційному вебсайті Верховної Ради України www.zakon.rada.gov.ua.

кількість скарг/звернень громадян/суб'єктів господарювання, пов'язаних із дією регуляторного акта;

кількість погоджених документів у зв'язку із дією регуляторного акта;

кількість виявлених порушень, пов'язаних із дією регуляторного акта.

ІХ.Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно проекту розпорядження буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності у строки, установлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності розпорядження буде здійснено через шість місяців після набрання чинності розпорядження шляхом статистичного аналізу показників, але не більше року з дня набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження буде здійснено через рік після здійснення заходів з базового відстеження, але не пізніше ніж через два роки, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, такі питання буде врегульовано шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів із повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності проекту розпорядження порівнюватимуться зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Заходи з відстеження результативності дії проекту розпорядження здійснюватиме Міністерство енергетики України.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний. Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні дані.

Міністр енергетики України

Світлана ГРИНЧУК

«___» _____ 2025 року

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень.	0,00	0,00
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень.	0,00	0,00
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень.	0,00	0,00
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень.	0,00	0,00
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0,00	0,00

6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень.	200,00	1000,00
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень.	0,00	0,00
8	Інше (уточнити), гривень.	0,00	0,00
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень.	200,00	200
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць.	1300	1300
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень.	260 000,00	260 000,00

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	Не потребує	Не потребує	Не потребує

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	Не потребує	Не потребує

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	Не потребує подання звітності	Не потребує подання звітності	Не потребує подання звітності	Не потребує подання звітності

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	Не потребує	Не потребує	Не потребує	Не потребує

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу,	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати,	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
------------	--	--	--------------------------	------------------------

	витрати на експертизи, тощо)	страхові поліси (за рік - стартовий)		
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	Не потребує	Не потребує	Не потребує	Не потребує

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	200	0	200

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	Не потребує	Не потребує
